

Τρίτη 20 Μαΐου 2025

Ωρα 18:00-20:30

Σύνδεσμος: Ms Teams: <https://bit.ly/4jCmtQx>

Συνδιοργάνωση:

Εργαστήριο Γλώσσας, Λαογραφίας και Πολιτισμού, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής
Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων, Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Ρευστός ρατσισμός και κριτικός γραμματισμός

Αργύρης Αρχάκης, Πανεπιστήμιο Πατρών

Οι προσφυγικές και μεταναστευτικές μετακινήσεις προς τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο οδήγησαν σε ποικίλες στάσεις που κυμαίνονται από αλληλέγγυες έως ξενοφοβικές και ρατσιστικές προς τους/τις μετανάστες/τριες και τους/τις πρόσφυγες/ισσες. Στο πλαίσιο αυτό, επιδίωξή μας είναι να αποκαλύψουμε ότι οι ρατσιστικές αντιλήψεις πολύ συχνά πλέον, αναδύονται και στον (φαινομενικά) αντιρατσιστικό λόγο, ο οποίος, καταλήγει να απηχεί ανισότητες, να τις συγκαλύπτει και να τις αναπαράγει. Διαμορφώνεται έτσι το φαινόμενο του ρευστού ρατσισμού. Στόχος της ομιλίας μας είναι να παρουσιάσουμε τον τρόπο με τον οποίο αναλύσαμε ένα σώμα ελληνικών αντιρατσιστικών κειμένων προκειμένου να διερευνήσουμε πώς εμφιλοχωρεί σε αυτό ο ρευστός ρατσισμός. Καταλήγουμε με την αξιοποίηση των ευρημάτων της ανάλυσής μας σε εκπαιδευτικές προτάσεις κριτικού γραμματισμού. Στόχος των προτάσεών μας είναι οι μαθητές/τριες να αποκτούν την κριτική ικανότητα να εντοπίζουν και να αμφισβητούν τον ρευστό ρατσισμό στα αντιρατσιστικά κείμενα.

Κοινοβουλευτικός λόγος και ρευστός ρατσισμός: Μια διδακτική πρόταση αξιοποίησης των πολυγραμματισμών για την ανάπτυξη του κριτικού γραμματισμού των μαθητών/τριών

Βάσια Τσάμη, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Κυριακούλα Τζωρτζάτου, Πανεπιστήμιο Πατρών
Νικολέττα Παναγάκη, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Παρά την νομοθετική προσπάθεια του ελληνικού κοινοβουλίου να προωθήσει τον αντιρατσισμό, οι κοινοβουλευτικές ομιλίες, επιδιώκοντας να μη διασαλευτεί το ιδανικό της εθνικής ομοιογένειας, συχνά εμπεριέχουν και ρατσιστικά στοιχεία (Σεραφής 2023). Από την (περι)κειμενική συνύπαρξη ρατσιστικών και αντιρατσιστικών θέσεων

αναδύεται μια νέα καλυμμένη μορφή ρατσισμού, ο *ρευστός ρατσισμός* (liquid racism, Weaver 2016).

Στην ανακοίνωση αυτή, κινούμενες στο πλαίσιο της κριτικής γλωσσικής εκπαίδευσης, αναδεικνύουμε πώς μαθητές/τριες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και συγκεκριμένα μαθητές/τριες Λυκείου, μπορούν να αναλύσουν στην τάξη τη συνύπαρξη του ρατσισμού και του αντιρατσισμού στο κοινοβουλευτικό πλαίσιο. Για τη διδακτική μας πρόταση υιοθετούμε το παιδαγωγικό μοντέλο των *πολυγραμματισμών* (multiliteracies, Kalantzis & Cope 2012), το οποίο περιλαμβάνει τις εξής γνωστικές διαδικασίες: το *βιώνοντας* (experiencing) που αφορά την αξιοποίηση κειμένων που άπτονται του ευρύτερου κοινωνιοπολιτισμικού περιβάλλοντος των μαθητών/τριών, το *εννοιολογώντας* (conceptualizing) που αφορά την προσπάθεια των μαθητών/τριών να συνειδητοποιήσουν τον τρόπο με τον οποίο συγκεκριμένοι όροι, συγκεκριμένοι γλωσσικοί μηχανισμοί και συγκεκριμένα γλωσσικά φαινόμενα συμβάλλουν στην οργάνωση, τη σύσταση και την κατανόηση ενός κειμένου, το *αναλύοντας* (analyzing) που αφορά την κριτική ερμηνεία ενός κειμένου στο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο όπου παράγεται και το *εφαρμόζοντας* (applying) που αφορά τη μεταφορά ενός κειμένου από ένα κοινωνικοπολιτισμικό και επικοινωνιακό πλαίσιο σε ένα άλλο ή/και τη δημιουργία ενός κειμένου σε ένα νέο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο.

Μέσα από την αξιοποίηση των παραπάνω τεσσάρων γνωστικών διαδικασιών των πολυγραμματισμών, προτείνουμε οι μαθητές/τριες να μελετήσουν κοινοβουλευτικά κείμενα της κοινωνικής τους πραγματικότητας που αναφέρονται σε μεταναστευτικά-προσφυγικά θέματα (βιώνοντας) και να εξοικειωθούν με θεωρητικές περιγραφές που θα χρησιμεύσουν στην κριτική ανάλυση των κειμένων αυτών (εννοιολογώντας). Ειδικότερα, επιδιώκουμε οι μαθητές/τριες να συνειδητοποιήσουν ότι η προσπάθεια αποδοχής των μεταναστών/τριων-προσφύγων/ισσών συνυπάρχει με καλυμμένες ομογενοποιητικές διεργασίες. Με άλλα λόγια, στόχος μας είναι τα παιδιά να αποκτήσουν επίγνωση ότι ο κοινοβουλευτικός λόγος, παρά την συχνά αντιρατσιστική του στόχευση, εξακολουθεί υπόρρητα να ενισχύει τον ρατσισμό, καταλήγοντας στην προώθηση του ρευστού ρατσισμού (αναλύοντας). Απώτερος στόχος είναι οι μαθητές/τριες, μέσα από τη δημιουργία δικών τους κειμένων, να συμμετέχουν ενεργά στην προσπάθεια μετασχηματισμού της κοινωνικής πραγματικότητας προωθώντας απόψεις ανταγωνιστικές προς τον (ρευστό) ρατσισμό (εφαρμόζοντας). Τέτοιου είδους κείμενα μπορούν να αποτελέσουν αφορμή αναστοχαστικών συζητήσεων, να συμβάλουν στην ανάπτυξη μιας πολυσυλλεκτικής και πολυφωνικής αλληλεπίδρασης στην τάξη και να ενισχύσουν τη διαμόρφωση διαπολιτισμικών και διαγλωσσικών περιβαλλόντων.

**Τεχνητή νοημοσύνη και κατασκευή ταυτοτήτων φύλου: Ανιχνεύοντας
στερεότυπα στον ψηφιακό κόσμο**

Χριστίνα Χατζηγιαννίδου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης &
2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Βόλου

Αναστασία Γ. Στάμου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Μαθητική ομάδα 2ου Πρότυπου Γυμνασίου Βόλου: Συγή Γου, Κωνσταντίνα - Μαρία
Νταγουλούδη, Στέφανος - Ραφαήλ Παναγιωτάκος, Μιχαήλ - Άγγελος Παψαράς,
Μιχαήλ Σολλ, Σιλουανή Σολλ

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) έχει ενσωματωθεί δυναμικά στην καθημερινότητα εκατομμυρίων ανθρώπων παγκοσμίως, όπως καταδεικνύουν –μεταξύ άλλων– τα στατιστικά επισκεψιμότητας του δημοφιλούς chatbot «ChatGPT» (Duarte, 2025). Καθημερινά, εκατομμύρια ερωτήματα χρηστ(ρι)ών απαντώνται από μηχανικά παραγόμενα κείμενα. Είναι όμως αυτά τα κείμενα ιδεολογικά ουδέτερα, όπως συχνά θεωρείται λόγω της μη ανθρώπινης παραγωγής τους; Αυτό το ερώτημα αποτέλεσε το επίκεντρο της φετινής έρευνας στο «Γλωσσολογικό Εργαστήρι» του σχολείου μας, που προσεγγίζει τις ταυτότητες στον λόγο, με σκοπό την ανάπτυξη του κριτικού γραμματισμού των μαθητ(ρι)ών. Η φετινή ερευνητική ομάδα εστίασε στις ταυτότητες φύλου και ειδικότερα στον τρόπο με τον οποίο αυτές κατασκευάζονται σε κείμενα παραγόμενα από TN. Μέσα από επιλεγμένα παραδείγματα, διερευνήσαμε κατά πόσο τα κείμενα της TN ενισχύουν ή αμφισβητούν στερεότυπα για τα φύλα. Υιοθετώντας μια κριτική λογοαναλυτική προσέγγιση (π.χ. Fairclough, 2003· Μπουκάλα & Στάμου, 2020), εξετάσαμε με ποιους γλωσσικούς και οπτικούς δείκτες κατασκευάζονται οι έμφυλες ταυτότητες και, κατ' επέκταση, ποιες ιδεολογικές οπτικές αναπαράγονται. Στόχος της εργασίας μας ήταν να αναδείξει πιθανές στερεοτυπικές αναπαραστάσεις, να φωτίσει το φαινόμενο της προκατάληψης στην TN (AI bias), να αποκαλύψει τη συχνά αθέατη ιδεολογική διάσταση των κειμένων που παράγονται από εφαρμογές TN και να ενισχύσει τον κριτικό γραμματισμό απέναντι σε τέτοιο περιεχόμενο, ιδιαίτερα από τη νέα γενιά.

(Μετα)γλωσσικές στάσεις και εθνοπολιτισμικές ταυτότητες στο TikTok: Μια πρόταση κριτικού γραμματισμού για την αποδόμηση γλωσσικών και κοινωνικών στερεοτύπων

Ειρήνη Κουτρομπά, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Μαρίζα Γεωργάλου, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Στην παρούσα εισήγηση, εστιάζουμε αρχικά στους γλωσσικούς και σημειωτικούς τρόπους με τους οποίους μια Ελληνίδα νεομετανάστρια στην Νότια Κορέα και ένας Κινέζος στην Ελλάδα που υπάγεται στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής κινητικότητας εκφράζουν (μετα)γλωσσικές στάσεις και ιδεολογίες στο TikTok για τις γλώσσες της χώρας εγκατάστασής τους και τον τρόπο χρήσης τους. Παράλληλα, εξετάζουμε πώς κατασκευάζουν τις εθνοπολιτισμικές τους ταυτότητες σε σχέση με τα αντίστοιχα κοινωνικοπολιτισμικά περιβάλλοντα καθώς και τους λόγους που αναδύονται και διασυνδέονται με αυτές τις γλωσσικές στάσεις. Συνδυάζοντας την κριτική ανάλυση λόγου, την κοινωνιογλωσσολογία και την ψηφιακή εθνογραφία, στο πρώτο μέρος εξετάζουμε δύο βίντεο των πληροφορητών/τριών, όπως επίσης και σχόλια από το ακροατήριό τους. Από την ανάλυση προκύπτουν θετικές και αρνητικές (μεταγλωσσικές) στάσεις, υβριδικές ταυτότητες με πτυχές τόσο εθνοπολιτισμικές όσο και έμφυλες, όπως και κυρίαρχοι εθνικοί λόγοι για την κορεατικότητα και την ελληνικότητα. Με αφορμή τα βίντεο, στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζουμε μια διδακτική πρόταση κριτικού γραμματισμού για το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α' Λυκείου, βασισμένη στην παιδαγωγική των *πολυγλωσσισμών* (multiliteracies). Στόχος της πρότασης είναι να τεθούν υπό κριτική επεξεργασία οι γλωσσικές στάσεις, να αποδομηθούν στερεότυπα που αναπαράγουν γλωσσικές και κοινωνικές ανισότητες, να αναπτυχθούν πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού και να αναδειχθεί η χρήσιμη εκπαιδευτικά εκδοχή του TikTok, ως ανεπίσημος «τόπος» τυχαίας και αυθόρμητης εκμάθησης γλωσσών και διασύνδεσης ενδοσχολικών και εξωσχολικών πρακτικών.

**Ψηφιακός Ακτιβισμός και Πολυγραμματισμοί:
Διδακτική πρόταση για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση**

Βασιλική Ξέστερνου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Ράνια Καραχάλιου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Στις μέρες μας, ο ακτιβισμός συχνά ενεργοποιείται μέσα από τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, συνθέτοντας τον ψηφιακό ακτιβισμό. Σύμφωνα με τον Chapman (2016), ως ψηφιακός ακτιβισμός νοείται ο ακτιβισμός που χρησιμοποιεί ψηφιακά εργαλεία (διαδίκτυο, κινητά τηλέφωνα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ.) για την επίτευξη κοινωνικών ή / και πολιτικών αλλαγών. Η αξιοποίηση διαδικτυακών πλατφορμών και εργαλείων για την ευαισθητοποίηση και την υπεράσπιση κοινωνικών ζητημάτων επιτρέπει τη συμμετοχή ενός ευρύτερου κοινού και διευκολύνει την ταχεία διάδοση των πληροφοριών (Özkula 2021). Οι ακτιβιστές/τριες χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να ενισχύσουν τα μηνύματά τους, να συνδεθούν με ομοϊδεάτες/ισσες και να αμφισβητήσουν πρακτικές που αναπαράγουν στερεότυπα και προκαταλήψεις (Pereira-Kotze et al. 2020). Η χρήση hashtag, viral βίντεο και διαδικτυακών αναφορών είναι συνήθεις τακτικές που χρησιμοποιούνται στον ψηφιακό ακτιβισμό (Fatimatuzzahro & Achmad 2022). Παράλληλα, οι ακτιβιστές/τριες συμμετέχουν σε διαδικτυακές καμπάνιες, μοιράζονται ιστορίες και συντονίζουν συλλογικές δράσεις (Pereira-Kotze et al. 2020). Στην παρούσα εισήγηση, επιχειρούμε να συνδέσουμε τον ψηφιακό ακτιβισμό με τον Κριτικό Γραμματισμό στο σύγχρονο εκπαιδευτικό τοπίο και συγκεκριμένα να αναδείξουμε πώς τα κείμενα ψηφιακού ακτιβισμού μπορούν μέσα από το μοντέλο των Πολυγραμματισμών να αξιοποιηθούν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση για την καλλιέργεια της κριτικής γλωσσικής επίγνωσης.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο **Αργύρης Αρχάκης** είναι Καθηγητής Ανάλυσης Λόγου και Κοινωνιογλωσσολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου διδάσκει από το 1997. Τα πρόσφατα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται κυρίως σε ζητήματα σχέσης λόγου και μετανάστευσης, κριτικού γραμματισμού, αφηγηματικών κατασκευών ταυτοτήτων, πολιτικού λόγου. Άρθρα και βιβλία του έχουν δημοσιευτεί από έγκριτους διεθνείς και εγχώριους οίκους. Πρόσφατα κυκλοφόρησε το βιβλίο του *Από τον εθνικό στον μετα-εθνικό λόγο: Μεταναστευτικές ταυτότητες και κριτική εκπαίδευση* (Πατάκης 2020) και δύο συλλογικοί τόμοι για τον ρευστό ρατσισμό: *Ιχνηλατώντας τη διείσδυση του ρατσισμού στον αντιρατσιστικό λόγο: Μελέτες για τον ρευστό ρατσισμό* (σε συνεπιμέλεια με τη Ρ. Καραχάλιου και τη Β. Τσάκωνα· Εκδόσεις Πεδίο, 2023) και *Exploring the Ambivalence of Liquid Racism: In between Antiracist and Racist Discourse* (σε συνεπιμέλεια με τη Β. Τσάκωνα· Εκδόσεις John Benjamins, 2024). Είναι επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού έργου TRACE «Ανιχνεύοντας τον ρατσισμό στον αντιρατσιστικό λόγο: Μια κριτική προσέγγιση στον ευρωπαϊκό δημόσιο λόγο για τη μεταναστευτική και προσφυγική κρίση» (TRACE/HFRI-FM17-42, ΕΛΙΔΕΚ 2019-2023).

*

Η **Μαρίζα Γεωργάλου** είναι απόφοιτη του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στη γλωσσολογία στο πανεπιστήμιο του Lancaster, στη Μ. Βρετανία, από όπου έλαβε και τον διδακτορικό της τίτλο. Από το 2020 είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνιογλωσσολογίας και Ανάλυσης Λόγου στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εντοπίζονται σε ζητήματα σχέσης γλώσσας, ψηφιακών μέσων, πολιτισμού, εκπαίδευσης και κοινωνίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην κατασκευή ταυτοτήτων. Είναι συγγραφέας του βιβλίου *Discourse and Identity on Facebook* (εκδόσεις Bloomsbury, 2017).

*

Η **Ράνια Καραχάλιου** είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στο παρελθόν, δίδαξε γλωσσολογικά μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών, Αιγαίου και Κρήτης, ενώ εργάστηκε ως ΣΕΠ στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα ενδιαφέροντά της περιστρέφονται γύρω από την αφηγηματική κατασκευή ταυτοτήτων, τον ρευστό ρατσισμό, τις κριτικές σπουδές λόγου και κριτικό γραμματισμό. Είναι μέλος της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Έχει εκδώσει τη μονογραφία *Η προσφώνηση στις συνομιλιακές αφηγήσεις* (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2018) και έχει συνεπιμεληθεί τον τόμο *Ιχνηλατώντας τη διείσδυση του ρατσισμού στον αντιρατσιστικό*

λόγο: *Μελέτες για τον ρευστό ρατσισμό* (Πεδίο, 2023) με τον Αργύρη Αρχάκη και τη Βίλλυ Τσάκωνα.

*

Η **Ειρήνη Κουτρομπά** είναι απόφοιτη του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού με τίτλο «Σύγχρονες τάσεις στη γλωσσολογία για εκπαιδευτικούς» από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Από το 2023 είναι υποψήφια Διδασκίσσα Κοινωνιογλωσσολογίας στο Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Η έρευνά της επικεντρώνεται στη διά του λόγου κατασκευή εθνοπολιτισμικών ταυτοτήτων μεταναστών/στριών 1 ης γενιάς από και προς την Ελλάδα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ευρήματα της διδακτορικής της έρευνας δημοσιεύτηκαν πρόσφατα στο *Journal of Multicultural Discourses*, με τίτλο “Constructing ethnocultural identities on Instagram and TikTok: evidence from new Greek immigrants in the USA and Korea”.

*

Μαθητική ομάδα 2^{ου} Πρότυπου Γυμνασίου Βόλου: Συγή Γου, Κωνσταντίνα – Μαρία Νταγουλούδη, Στέφανος – Ραφαήλ Παναγιωτάκος, Μιχαήλ – Άγγελος Παπαράς, Μιχαήλ Σολλ, Σιλουανή Σολλ

*

Η **Βασιλική Ξέστερνου** είναι υποψήφια διδασκίσσα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Εκπονεί διατριβή με τίτλο ««Ψηφιακός Ακτιβισμός και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Διδακτική Αξιοποίηση στο πλαίσιο του Κριτικού Γραμματισμού».

*

Η **Νικολέττα Παναγάκη** είναι εντεταλμένη διδάσκουσα του μαθήματος «Κοινωνιογλωσσολογία» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Η διδακτορική της διατριβή με τίτλο «Αναλύοντας κριτικά τη ρητορική μίσους: Αναπαραστάσεις των προσφύγων/ισσών σε κείμενα πλειονοτικών και μεταναστών/τριών μαθητών/τριών» χρηματοδοτήθηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της Δράσης «Υποτροφίες ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Υποψηφίων Διδασκόντων». Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εντάσσονται η Κριτική Ανάλυση Λόγου, η ανάλυση του τηλεοπτικού και μαθητικού λόγου, η γλωσσική και πολιτισμική ετερότητα, η πολυπολιτισμικότητα των σύγχρονων κοινωνιών και των σχολείων, η κατασκευή ταυτοτήτων (πλειονοτικών, μεταναστευτικών, προσφυγικών, έμφυλων), θέματα (ρευστού) ρατσισμού.

*

Η **Αναστασία Γ. Στάμου** είναι καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας-Κοινωνιογλωσσολογίας-Ανάλυσης Λόγου του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ και διευθύντρια του ΠΜΣ «Διαπολιτισμική Επικοινωνία». Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στις αναπαραστάσεις των ταυτοτήτων (ηλικίας, φύλου, εθνικότητας/εθνότητας) στον λόγο των ΜΜΕ και της μαζικής κουλτούρας υπό το πρίσμα κριτικών λογοαναλυτικών προσεγγίσεων και εκπαιδευτικών εφαρμογών στο πλαίσιο του κριτικού γραμματισμού.

*

Η **Κυριακούλα Τζωρτζάτου** είναι Διδασκώρισα Κοινωνιογλωσσολογίας. Έχει διδάξει ποικίλα ακαδημαϊκά μαθήματα, όπως Ανάλυση Λόγου, Κοινωνιογλωσσολογία και Κειμενογλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο Πατρών, στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Στα κύρια ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η ορθογραφία, οι γλωσσικές στάσεις, η κριτική ανάλυση λόγου, ο ρευστός ρατσισμός και ο κριτικός γραμματισμός. Έχει συγγράψει δημοσιεύσεις σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά με κριτές.

*

Η **Βάσια Τσάμη** είναι Επίκουρη Καθηγήτρια της Νεοελληνικής Γλώσσας και της Διδασκαλίας της στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα κύρια ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την κριτική ανάλυση του (ρευστού) ρατσισμού σε βάρος μειονοτικών πληθυσμών, την ανάλυση του χιουμοριστικού λόγου, την ανάλυση του τηλεοπτικού και του διαφημιστικού λόγου, καθώς και εκπαιδευτικές εφαρμογές στο πλαίσιο του Κριτικού Γραμματισμού. Άρθρα της έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, σε συλλογικούς τόμους και σε πρακτικά συνεδρίων.

*

Η **Χριστίνα Χατζηγιαννίδου** είναι υποψήφια διδασκώρισα στο Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ και εκπαιδευτικός γερμανικής γλώσσας στο 2ο Πρότυπο Γυμνάσιο Βόλου. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα σχετίζονται με τις ταυτότητες στον λόγο, την εκμάθηση της γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας και τον κριτικό γραμματισμό.